

nôch in de snelheid waarmede de werking tot stand kwam, kon worden geconstateerd.

3°. Dat waar hij mengsels van aethyl- en amylalcohol aanwendde, de hoeveelheid dezer laatste zeer groot, minstens 4 pCt. moest bedragen, voor een sneller tot stand komen en grootere intensiteit der intoxicatieverschijnselen kon worden waargenomen. Mengsels die 10 pCt. amylalcohol bevatten werkten ongelijk heviger.

Het spreekt van zelf dat hiermede de quaestie niet uitgemaakt is en STENBERG ziet dat zelf in. Evenwel zal menigeen er door geschokt worden in zijn geloof aan de giftigheid der foesels, althans van den amylalcohol, vooral wanneer hij bedenkt dat de hoeveelheid van deze verontreiniging onzer in den handel voorkomende spiritualia slechts eene onbeduidende fractie van het gehalte aan aethylalcohol bedraagt. Of de verschijnselen van het chronisch alcoholisme door foesels gewijzigd worden, hieromtrent kunnen slechts proefnemingen van zeer langen duur en groote extensiteit beslissen. A. P. F.

DE QUEBRACHO-BAST wordt door Dr. PENZOLDT te Erlangen als een nieuw en soms opvallend gunstig palliativum in verschillende vormen van dyspnoea aanbevolen. Afkomstig van den *Aspidosperma quebracho* (Schlechterdal), een tot de Apocynaceën behoorenden boom, was de bast uit Brazilië, naar het Laboratorium van A. BAEYER ter extractie van een alcaloïd toegezonden en het bericht er aan toegevoegd, dat de Zuid-Amerikaansche artsen eene gelijksoortige werking in den quebrachobast als in dien der China meenden gevonden te hebben. De waterige oplossing van een alcoholisch extract kwam PENZOLDT den geschiktsten vorm voor de therapeutische toediening voor en daarom koos hij de volgende formule: 10.0 van het poeder van den bast werden 8 dagen met 100.0 spir. vini uitgetrokken, gefiltreerd, uitgedampt, in water opgelost, wederom tot droog worden ingedampt en daarop in 20.0 water opgelost. In ongeveer 25 gevallen van verschillende vormen van dyspnoea (door asthma, emphysema, phthisis, bronchitis, pleuritis veroorzaakt) diende PENZOLDT het middel in eene gift van 1—2 theelepels der beschreven solutie toe, herhaalde haar soms 2—3malen daags en liet het in verschillende gevallen op die wijze gedurende eene reeks van dagen voortgebruiken. Antipyretische werking nam hij niet waar, maar de gunstige inwerking op de belemmerde ademhaling was eene zeer opvallende. Als maatstaf daarvan goldt het verminderen eener soms aanwezige cyanose, het gemakkelijker expectoreren en ophoesten en vooral het ophouden der subjectieve klagen van den lijder en het gevoel eener meerdere euphorie door den patiënt zelven geuit. Narcotische of bepaald toxische werkingen nam PENZOLDT niet waar. Wij bezitten, zoo spreekt hij, in den quebrachobast een middel dat zonder lastige nevenwerking verschillende vormen van dyspnoea bij aandoeningen der longen en der circulatie, vaak uren lang dragelijk maakt. „Diese Wirkung, zegt hij, manifestirt sich in Abnahme der Respirationsfrequenz, oft auch der Tiefe, der Cyanose und vor allem der subjectiven Beschwerden“. De bast komt nog karig in den handel voor, alleen het hout wordt voor de looijerij (Gerbmateriale) in groote hoeveelheid (*Chemisch Centralblatt*, 1878, 242) geïmporteerd. Eene oplossing-daaruit, op dezelfde wijze

bereid, leverde volgens PENZOLDT dezelfde therapeutische werking, alhoewel minder sterk uitgedrukt. Proeven met het door A. BAEYER vervaardigde alcaloïd worden thans door PENZOLDT genomen en de mededeeling der resultaten daarvan toegezegd. Al is de werking slechts eene voorbijgaande en de indicatie slechts eene symptomatische, zoo kan een middel dat eene kwellende dyspnoea wijzigt, den practicus niet dan welkom zijn. Ook met het oog op de beweerde antipyretische werking is de toepassing van het alcaloïd volgens PENZOLDT wenschelijk.

Dr. J. HANLO.

CATGUT ALS SMETSTOFDRAGER is het opschrift waaronder Prof. ZWEIFEL te Erlangen, in het *Centralblatt für Gynäkologie*, 1879, n°. 12, het volgende mededeelt. Den 3den Februari j.l. sloot hij eene zeer kleine nauwelijks zichtbare fistelopening in de scheede door een catguthechting. Negen dagen later ontstonden verschijnselen van pyaemie, waaraan de vrouw den 24sten Maart bezweek. Bij de lijkopening bleek eene van het bekken uitgegane infectie te bestaan. Het septische gif kon alleen door de kleine wond zijn binnengedrongen, en voor den drager der smetstof werd door ZWEIFEL met zeer groote waarschijnlijkheid het catgut gehouden, vermits het bij de wondmaking gebruikte mes, haakje en naalden uren van te voren in carbolzuur hadden gelegen.

Dit vermoeden werd voor ZWEIFEL tot zekerheid, toen hij eenigen tijd later in een tijdschrift las, dat ergens in een buitenlandsch hospitaal eene ovariëctomie door septische infectie doodelijk was afgeloopen, niettegenstaande alle antiseptische voorzorgsmaatregelen waren genomen, waarom men op het denkbeeld kwam het bij de operatie gebruikte catgut microscopisch te onderzoeken, en men toen daarin bacteriën vond.

Toen nu eenigen tijd later op 4 Mei eene ovariëctomie door ZWEIFEL zou worden verricht, werd vooraf het te gebruiken catgut in de carbololie, waarin het bewaard werd, fijn gesneden, en nu vond men: dat het tusschen de catgutlamellen van microscopische „Unholden” wemelde! Natuurlijk werd ander catgut, dat zuiver bleek te zijn, bij de operatie gebruikt en de patiënte genas.

Wat nu de reden moge zijn van het bederf van het catgut, hetzij verdamping van het carbol na ontkurking van het fleschje, hetzij bereiding van het catgut uit reeds bedorven schapendarmen, laat ZWEIFEL liefst in het midden, maar meent dat het catgut veel van zijne bruikbaarheid zal verliezen, nu de noodzakelijkheid gebleken is om het vóór iedere operatie eerst microscopisch te onderzoeken.

Ofschoon Ref. meent, dat op de door ZWEIFEL gemaakte gevolgtrekkingen wel het een en ander zou zijn aan te merken, acht hij toch het hier medegedeelde belangrijk genoeg om ter kennismeming te worden gebracht. SR.

